

KIELTENOPETUKSEN VARHENTAMIS- KOEILUJEN SATOA

Det är
roligt att lära
sig språk
och ord!

It is nice
to learn new
languages and
words!

UUSI PERUSKOULU -KÄRKIHANKE

Varhennetun kieltenopetuksen
kehittämistä, lisäämistä ja moni-
puolistamista varhaiskasvatuksessa,
esi- ja perusopetuksessa

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

KATTAVA KOKEILU

Osana pääministeri Juha Sipilän hallituksen Uusi peruskoulu –kärkihanketta on toteutettu kieltenopetuksen varhentamista koskeva kielten kärkihanke vuodesta 2017 alkaen.

KIELTEN kärkihanketta on toteutettu paikallisina kokeiluina, joita on rahoitettu valtion erityisavustuksin. Avustusta on myönnetty yhteensä yli 8 miljoonaa euroa 131 eri hankkeelle. Kokeilujen tavoitteena on ollut varhentaa, kehittää ja lisätä kieltenopetusta varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Avustuksilla tuettiin erityisesti A1- ja A2-

kielten opetuksen aloittamista aikaisemmin. Kärkihanke kestää vuoden 2018 loppuun. Paikalliset kokeilut päättyvät vuoden 2019 loppuun mennessä.

Valtion erityisavustuksia myönnettiin kunnille ja kouluille varhennetun kieltenopetuksen edistämiseen tarkoitettuihin kokeiluihin. Kielten kärkihankkeessa myönnettiin myös avustuksia yliopistojen täydennys-

koulutuskeskuksille kielten kärkihanketta tukevien opettajien täydennyskoulutuksen järjestämiseksi. Lisäksi tehtiin selvityksiä, joissa kartoitettiin oppilaiden asenteita kieltenopiskelua kohtaan sekä kieli- ja kaksikielisen opetuksen tilannetta kuntatasolla jatkotyön pohjaksi.

MUKANA 131 HANKETTA, 105 KUNTAA JA YLI 30000 LASTA!

Akaa	Kemiönsaari	Parainen	Tohmajärvi
Alavieska	Kempele	Pedersöre	Turku
Asikkala	Kihniö	Pelkosenniemi	Tuusula
Espoo	Kirkkonummi	Pielavesi	Tyrnävä
Eura	Kitee	Pietarsaari	Uvila
Forssa	Kokemäki	Pirkkala	Uurainen
Hanko	Kokkola	Pori	Uusikaarlepyy
Heinola	Kouvola	Porvoo	Vaasa
Helsinki	Kuopio	Pyhtää	Vantaa
Hyvinkää	Kuortane	Pyhäranta	Vesilahti
Hämeenkyrö	Kurikka	Raahe	Viermä
Hämeenlinna	Kuusamo	Raasepori	Virrat
Ii	Lahti	Ranua	Vöyri
Ikaalinen	Laitila	Rauma	Ylitornio
Imatra	Lappeenranta	Rovaniemi	Ylöjärvi
Inkoo	Lapua	Rusko	Ähtäri
Isokyrö	Lempäälä	Salo	
Joroinen	Lieto	Sastamala	
Joutsa	Liminka	Savonlinna	
Jyväskylä	Lohja	Siilinjärvi	
Kaarina	Masku	Sipoo	
Kajaani	Muurame	Siuntio	
Kalajoki	Mynämäki	Somero	
Kangasala	Mäntsälä	Suonenjoki	
Karkkila	Naantali	Säkylä	
Karvia	Nakkila	Taipalsaari	
Kauniainen	Nivala	Tammela	
Kaustinen	Nokia	Tampere	
Kemi	Orivesi		
Kemijärvi	Oulu		

KOKEILUISSA

- kehitettiin toimintamalleja lasten varhaisen kielenoppimiskyvyn hyödyntämiseksi
- etsittiin uusia käytänteitä tuoda eri kieliä ja kielenoppimista jo varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen
- lisättiin koulujen kielitarjontaan kieliä, joita paikkakunnalla ei aiemmin ole ollut mahdollista opiskella

• rohkaistiin lapsia valitsemaan ja opiskelemaan kieliä monipuolisesti koulussa sosioekonomisesta taustasta tai sukupuolesta riippumatta.

Lisäksi kielten kärkihankkeen yhtenä tärkeänä tavoitteena on ollut tukea Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) toimeenpanoa.

JATKOSSA kaikki lapset aloittavat vieraan tai toisen kotimaisen kielen opiskelun viimeistään ensimmäisen luokan keväällä. Kielten kärkihankkeessa saadut kokemukset sekä hankkeissa kehitetyt uudet käytännöt ja toimintamallit auttavat kuntia ja kouluja valmistelevaan ja toteuttamaan vuoden 2020 alussa alkavaa varhennettua kieltenopetusta.

MER SPRÅK
– FLER SPRÅK

EARLY BIRD
CATCHES
THE WORM

ENGLISH
AND SOCIAL
SKILLS FOR
KIDS IN
SÄKYLÄ

VIIKIN
KIELTEN
LÄHTEET

MÄNGSPRÅKIGHET
I FÖRSKOLA
OCH ÅK 1-2

YHTENÄINEN
KIELIPOLKU
JYVÄSKYLÄÄN

IKKUNA
EUROOPPAAN

KUPER-
KEIKKAA
KIELILLÄ

MONIPUOLISET TAVOITTEET

MINÄ
OPIN
KIELIÄ!

Kielten kärkihankkeen toimenpiteillä
vahvistetaan suomalaista kielivarantoa.

A1- tai A2-kielen varhentaminen ensimmäiselle ja toiselle luokalle (1 vuosiviikkotunti/vuosi perusopetuksen vähimmäis-vuosiviikkotuntimäärän ylittävänä opetuksena).

MUU varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa tai perusopetuksessa toteutettu kielten oppimiseen ja opetukseen kohdistuva toiminta, jolla tähdätään kieltenoppimisen varhentamiseen, kuten kieli-suihkutus ja kielimaistiaiset.

KEHITTÄMISTOIMINTA, jolla tähdätään pidempiaikaisiin rakenteellisiin tai pedagogisiin muutoksiin kieltenopetuksen varhentamisessa ja monipuolistamisessa sekä kielivarannon lisäämisessä. Toiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen.

SPRÅKA
MERA!

HUU
AA JUU?

RUOTSIN KIELI
INNOSTAA
EIKÄ PELOTA

ÖVER
SPRÅK-
GRÄNSERNA
PÅ ON

INTOA
KIELTEN
OPISKELUUN

KIELIÄ
KOKO
GRANI

KIELTEN-
OPPIMISTA
AUTENTTISUU-
DEN AVULLA

KIELTEN-
OPPIMISTA
AUTENTTISUU-
DEN AVULLA

AND ALSO
IN ENGLISH,
PLEASE

Keväällä 2017 rahoitusta saaneiden kielten kärkihankkeiden nimet kertovat tavoitteena olevasta toiminnasta.

YHTEISTYÖ eri oppiaineiden välillä monipuolisen ja eritasoisen kielitaidon hyödyntämiseksi.

OPPIJALÄHTÖISYYS ja osallisuus sekä toiminnallisten ja erilaisia oppijoita motivoivien työtapojen lisääminen.

HUOLTAJIEN, koulujen ja päiväkotien henkilöstön sitouttaminen varhaisen kielenoppimisen tukemiseen.

KIELIVALINTOIHIIN liittyvän, ajantasaisen tutkimusperustaisen tiedon välittäminen monipuolisen kielitaidon ja kielenopiskelun eduista.

KOKEILUN TULOKSIA: KANNUSTAVAA JA MOTIVOIVAA

Kuntien ja koulujen mukaan hanke on luonut positiivisen ja motivoituneen ilmapiirin. Opettajat, rehtorit, oppilaat ja huoltajat ovat pitäneet toimintaa onnistuneena. Kieltenopiskelun aloittaminen jo ensimmäisellä tai toisella luokalla on koettu innostavana.

OPETTAJIEN YHTEISTYÖLLÄ

Varhennetun kieltenopetuksen kokeiluissa on

- haastettu opettajia pohtimaan, millaista uudenlainen ensimmäiselle ja toiselle luokalle soveltuva varhennetun kieltenopetuksen pedagogiikka on
- toteutettu opetusta monin eri tavoin kuten samanaikaisopetuksena
- tutustuttu kieliin ja opeteltu kieliä toiminnallisesti esimerkiksi

päivittäisinä 10 minuutin pituisina kielituokioina.

- tuotu kieliä eri oppiaineiden opetukseen.

Kokeiluissa opettajina ovat toimineet sekä luokan- että aineenopettajat.

Kielten kärkihanke on lisännyt verkostomaista yhteistyötä omassa koulussa, kunnassa sekä yli kuntarajojen. Monessa kokeilussa toimintaa on suunnitellut ja koordinoanut henkilö, joka on

saanut työstään erillisen korvauksen hankerahoituksella. Näin on onnistuttu lisäämään opettajien yhteistyötä opetustoimen hallinnon sekä muiden koulujen ja kuntien opettajien kanssa. Osa kokeiluista on toiminut alueellisenä verkostona. Suunnittelutyöhön on osallistunut rehtoreita, opettajia ja oppilaita. Kaksikielisten kuntien kokeiluissa on pyritty tekemään yhteistyötä suomenkielisten ja ruotsinkielisten koulujen kanssa. Osassa kokeiluista

VARHAIS-
KASVA-
TUKSESTA
PERUS-
OPETUK-
SEEN
39 %

ESI-
OPETUK-
SESTA
PERUS-
OPETUK-
SEEN
32 %

PERUS-
OPETUS
29 %

**YLI KOLMASOSASSA HANKKEISTA
LASTEN KIELIPOLKU ON ALKANUT
JO VARHAISKASVATUKSESSA
JA HANKETOIMINTAA ON TOTEU-
TETTU VARHAISKASVATUKSEN,
ESIOPETUKSEN JA PERUS-
OPETUKSEN YHTEISTYÖLLÄ**

TOIMINNALLISET TYÖTAVAT, OSALLISUUS JA INNOSTAVA YMPÄRISTÖ LISÄSIVÄT OPIKSELUMOTIVAATIOTA

on tehty myös tehneet tiivistä yhteistyötä yliopistojen kanssa.

MONIN TAVOIN MOTIVAATIOTA

Kokeiluissa on kehitetty varhaiseen kielenoppimiseen soveltuvia monipuolisia materiaaleja ja vaihtelevia työtapoja, jotka motivoivat monenlaisia oppijoita. Todelliseen elämään kiinnittyvä ja oppilaslähtöinen toiminta sekä toiminnallisuuden lisääminen ovat olleet erityisen suosittuja

toimintatapoja varhentamisen hankkeissa. Myös suullisen kielen taidon ja vuorovaikutustaitojen opettaminen ovat korostuneet kokeilujen toiminnassa.

Kokeiluissa on myös vahvistettu oppilaiden osallisuutta esimerkiksi antamalla heidän valita kielten tunneille aihepiiriä omasta arjesta. Oppilaita on myös herätelty löytämään koulun ulkopuolisesta arjesta tilanteita, joissa he voivat hyödyntää oppimaansa kieltä. Oppilaita on

kannustettu ottamaan aktiivinen rooli omaan oppimiseensa. Oppimisympäristöistä ja opetus-tuokioista on pyritty tekemään kannustavia ja innostavia, joissa rohkaistaan kielten käyttöön vähäiselläkin kielitaidolla ja virheitä pelkäämättä.

ENGLANTI
96

SAKSA
62

RUOTSI
50

RANSKA
45

VENÄJÄ
38

ESPANJA
32

SUOMI
13

KIINA
9

MUUT
19

HANKKEISTA YLI 80 % VARHENSII ENGLANTIA JA PUOLET SAKSAA

LUVUT OSOITTAVAT, KUINKA MONESSA
HANKKEESSA KIELI ON OLLUT MUKANA.
HANKKEITA YHTEENSÄ 131.

KIPINÄÄ KIELTEN OPPIMISEEN

Kokeiluissa on etsitty tapoja tukea lasten motivaatiota opiskella kieliä. Lapsille on myös tarjottu mahdollisuuksia tutustua eri kieliin jo ennen kieltenopiskelun aloittamista. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on

järjestetty kielisuihkuja ja kieli-
maistiais- ja kieliherätyksiä, joilla on herätelty lasten uteliaisuutta kieliä kohtaan. Näin on pyritty vaikuttamaan lasten asenteisiin kieliä kohtaan ja motivaatioon opiskella kieliä.

Kokeiluissa on kehitetty huoltajille tarkoitettua kielivalin-
tatiedotusta järjestämällä muun

muassa erilaisia tapahtumia kuten kieliaamuja, joissa on voinut tutustua eri kieliin ja saada tietoa monipuolisen kielitaidon tarpeesta työelämässä. Kokeiluissa onkin pyritty laajentamaan oppilaille tarjottavaa kielivalikoimaa.

**A1-ENGLANNIN
OPETUKSEEN,
KIELIMAISTIAISIIN
JA -SUIHKUTUKSEEN
OSALLISTUI
28 874 LASTA**

**VARHAIS-
KASVATUS
4 969**

**ESI-
OPETUS
4 970**

**PERUS-
OPETUS
18 935**

**YLI 34 000
LASTA PÄÄSI
TUTUSTUMAAN
MUIHINKIN KIELIIN
KUIN ENGLANTIIN**

**VARHAIS-
KASVATUS
5 512**

**ESI-
OPETUS
4 481**

**PERUS-
OPETUS
24 299**

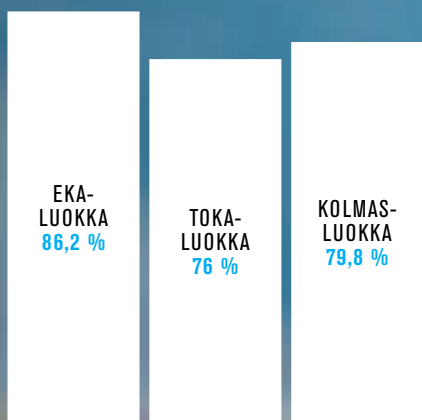
KIELET MUKAAN LAPSEN ARKEEN

Kokeiluissa on edistetty koulun kulttuurisesti moninaista, monikielistä ja kielitietoista toimintakulttuuria tekemällä eri kielistä ja kulttuureista näkyvä osa koulun arkea ja yhdistämällä niitä osaksi kaikkia toimintaa. Kieltä voidaan

oppia myös oppituntien ulkopuolella esimerkiksi kouluruokailun aikana ja välitunneilla.

Kouluissa kieliä on myös pyritty tuomaan eri oppiaineiden oppitunneille, kuten ympäristöoppiin ja matematiikkaan. Luontevana on pidetty kielten yhdistämistä esimerkiksi taito-

ja taideaineiden, kuten liikunnan ja musiikin tunneille. Sanastoa ja vuorovaikutusta on siten opittu autenttisen toiminnan avulla. Esimerkiksi matematiikassa oppilaat ovat opetelleet numeroita vierailta kielillä.

VALTAOSA 1.-, 2.- JA 3.-LUOKKALAISISTA PITI ENGLANNINOPIKSELUSTA PALJON TAI TOSI PALJON

Délicieux

PILOTTITUTKIMUS

Tulosten mukaan oppilaat ovat kokeneet oppineensa paljon jo ensimmäisen puolen vuoden aikana. Erityisen mieluisia ovat olleet toiminnalliset opetusmenetelmät, joiden avulla englantia on opittu huomaamatta.

OPETUSHALLITUS on toteuttanut kielten kärkihankkeen seurantaan yhteistyössä Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielen tutkimuksen keskuksen kanssa. Osana seurantaan kartoitettiin syksyllä 2017 A1-englannin opiskelun aloittaneiden 1.-, 2.- ja 3.-luokkalaisten mielipiteitä varhennetusta kieltenopetuksesta

ja arvioitiin heidän englannin kielen taitoaan.

OPPILAIDEN vastauksia tarkasteltiin myös sukupuoli-vaikutusten näkökulmasta. Suurimmat erot näkyvät sanasto-tehtävässä, jossa erityisesti kolmasluokkalaisten pojat suoriutuivat selvästi tyttöjä paremmin.

Lisäksi sekä toisella että kolmannella luokalla pojat tekivät tyttöjä vähemmän virheitä englannin kielitehtävässä. Tyttöjen suoritukset olivat tarkempia suomenkielisessä kielitehtävässä. Tulosten mukaan englannin kieli on vahvemmin hallussa pojilla jo toiselta luokalta lähtien. Tyttöillä suomen kielen hallinta

on vahvempaa heti ensimmäiseltä luokalta lähtien.

EROJA huomattiin poikien ja tyttöjen välillä myös englannin käytössä vapaa-ajalla. Pojat pelaavat englanninkielisiä tietokonepelejä enemmän kuin tytöt. He myös katsovat enemmän englanninkielisiä tv-ohjelmia ja

lukevat enemmän tekstejä englannin kielellä. Tytöt sen sijaan kuuntelevat enemmän englanninkielisiä lauluja vapaa-ajallaan.

OPPILAAT pitivät englannin kielen opiskelusta sukupuolesta riippumatta. Ensimmäisellä ja toisella luokalla tyttöjen ja

poikien suhtautumisessa englannin opiskeluun löydettiin vähäisiä eroja. Alkuopetuksessa tytöt pitivät englannin opiskelusta enemmän kuin pojat, mutta erot tasaantuivat kolmannella luokalla.

TYÖRYHMÄN MUKAAN 1. JA 2. LUOKALLA KIELTEN- OPETUKSEN TULEE OLLA:

- innostavaa
- lapsilähtöistä
- lapselle merkityksellistä
- monipuolista
- kaikkia osallistavaa
- kaikille sopivaa
- kannustavaa
- toiminnallista
- tasa-arvoa vahvistavaa
- suullista
- yhteisöllistä
- uudenlaista kielikulttuuria luovaa
- kielitietoista
- kielipolun jatkumoa vahvistavaa

A1-KIELEN OPETUS KÄYNNISTYY EKALLA LUOKALLA 2020

JATKOSSA kaikki oppilaat aloittavat vieraan tai toisen kotimaisen A1-kielen opiskelun perusopetuksen ensimmäisellä vuosiluokalla siten, että opetus alkaa viimeistään 1. luokan keväällä. Oppilaiden kokonaistuntimäärä lisääntyy yhdellä vuosiviikkotunnilla 1. ja 2. luokalla. Opetuksen järjestäjä voi päättää, mitä A1-kieliä kunnassa

tai koulussa tarjotaan. Opetus rahoitetaan valtionosuudella.

OPETUSSUUNNITELMA- TYÖN LÄHTÖKOHTIA

Opetushallitus on saanut tehtäväkseen valmistella perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin kuvaukset A1-kielen tehtävästä, tavoitteista ja tavoitteisiin liittyvistä keskeisistä

sisältöalueista 1. ja 2. luokalle. Opetussuunnitelman perusteiden muutostyöhön nimettiin varhaisen kielen oppimisen asiantuntijoista koottu työryhmä lokakuussa 2018. Opetussuunnitelmatyössä hyödynnetään varhentamisen kielten kärkihankkeessa kehitettyjä hyviä käytäntöjä ja sitä osaamista, mitä kouluilla on varhennetun

TÄYDENNYSKOULUTUSTA KOKEILUJEN TUEKSI

Opetushallitus myönsi keväällä 2017 yhteensä 298 000 euroa valtionavustusta neljälle kielten kärkihankkeeseen liittyvälle täydennyskoulutushankkeelle. Avustusta saivat Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämispalvelut HY+, Jyväskylän yliopiston kielikampus, Jyväskylän yliopiston Kokkolan yliopistokeskus Chydenius sekä Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi och Yrkeshögskolan Novia.

Hankkeiden järjestämiin täydennyskoulutuksiin osallistui varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa työskenteleviä opettajia.

Koulutukset tukivat Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014), Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) ja Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2016) toimeenpanoa.

KOULUTUSTEN AIHEITA OLIVAT

- kieltenopetuksen varhentamisen pedagogiikka
- kielitaidon ja oppilaan oppimisen arviointi
- tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- verkosto-osaaminen
- paikallisen kielitarjonnan kehittäminen ja ylläpitäminen
- monipuolisen kielitaidon merkityksestä tiedottaminen

Üks
kaks kolm
neli

Eins
zwei drei

kielen opettamisesta. Se on ollut mahdollista vuodesta 1994, ja vuonna 2016 noin kolmasosassa Suomen kunnista kieltenopetusta olikin tavalla tai toisella varhennettu alkamaan ennen perusopetuksen kolmatta luokkaa.

KIELIÄ KEHIIN VARHENTAMALLA!

TAMPEREEN KIELIÄ KEHIIN

-hankkeessa 1. ja 2. luokan oppilaat tutustuivat eri kielisiin noin kahdeksan viikon pituisten tutustumisjaksojen aikana. Kielten aineenopettajien pitämien Kikatus- eli kielikasvatustuntien avulla oppilaat tutustuivat koulussa tarjolla oleviin A1- ja A2-kieliin ennen kielivalintaa yhden tunnin viikossa. Lukuvuoden aikana oppilaat ehtivät tutustua neljään eri kieleen. Tampereella tarjotaan A1-kielenä englantia, ruotsia, ranskaa, saksaa, espanjaa, venäjää ja kiinaa.

Esiopetuksessa lapsille tarjotaan kielimaistiaisja ja kielisuihkutuksia, joita pitävät Tampereen yliopiston kieltenopiskelijat. Tampereella on käynnistetty kaupungin ja yliopiston välinen koulutusyhteistyö, jossa kieltenopiskelijat voivat suorittaa viiden opintopisteen laajuisen varhennetun kielikasvatuksen kurssin. Kurssiin sisältyy kielisuihkutus- tuokioiden pitämistä kaupungin esiopetusryhmissä.

Tampereen hankkeen tavoitteena oli tarjota varhennettua kieltenopetusta kaikille 1.- ja 2.-luokkalaisille sukupuolesta, asuinpaikasta

“Tampereella on onnistuttu vahvistamaan monipuolisia kielivalintoja entisestään”

ja sosioekonomisesta taustasta riippumatta. Lisäksi haluttiin tukea monipuolisia kielivalintoja ja kielikasvatusta. Perusopetuksen vuosiluokkien 1-2 varhennetulle kieltenopetukselle on laadittu myös kuntakohtainen opetussuunnitelma. Varhennettu kieltenopetus perustuu toiminnallisuuteen ja oppikirjattomuuteen.

Tampere on mukana seutukunnallisessa Kikatus-verkostossa, jonka avulla tuetaan kunkin kunnan kieli- ja globaalikasvatuksen kehittämistyötä. Verkoston kehittämisryhmä kokoontuu säännöllisesti ja se järjestää verkoston jäsenille täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutusta on järjestetty sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstölle että varhennettua kieltenopetusta antaville kieltenopettajille.

Tampereella on onnistuttu vahvistamaan monipuolisia kielivalintoja entisestään. Keväällä 2018 noin 28 % tokaluokkalaisista toivoi A1-kieleksi jotakin muuta kuin englantia.

Outi Verkama, projektisuunnittelija
outi.verkama@tampere.fi

YLITORNION MEÄN KIELIVÄYLÄ

YLITORNION MEÄN KIELIVÄYLÄ

-hankkeessa lisättiin yksi viikkotunti ruotsin kieltä ensimmäisen ja toisen luokan oppilaiden sekä muutaman esiopetuksessa olevan lapsen koulu-päivään. Ylitorniossa useimmat perheet vierailevat säännöllisesti Ruotsin puolella. Lapset kuulevat paljon ruotsin kieltä vapaa-ajallaan, mutta kiinnostus opiskella toista kotimaista A1-kielenä on silti vähäistä. Hankkeen tavoitteena oli innostaa oppilaita opiskelemaan ruotsin kieltä sekä kannustaa heitä valitsemaan ruotsi A1-kieleksi.

Meän kieliväylä -hankkeessa pyrittiin tuomaan ruotsin kieli näkyvämmäksi osaksi koulun arkea. – Tarkoituksena ei ole pitää ainoastaan varsinaisia kielenopetuksen tunteja, vaan saada väylän toisella puolella puhuttava kieli eläväksi arjessa, täsmentää hanketta koordinoanut Timo Kunnari.

”Tällä hetkellä tuntuu, että kodeissa on alettu pohtia toisen kotimaisen kielen tärkeyttä”

Oppimisympäristöä kehitettiin siten, että ruotsakielisiä sanoja ja fraaseja näkyy koulun käytävillä ja luokissa. Opetuksen tavoitteet suunniteltiin niin, että oppilaat voisivat käyttää oppimaansa ruotsin kieltä myös muiden oppiaineiden, kuten liikunnan, matematiikan ja ympäristöopin tunneilla ja oppituntien ulkopuolella esimerkiksi ruokailun aikana.

Hankkeen aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä Ruotsin Övertorneån kunnan kanssa, jotta oppilaat pääsivät käyttämään kieltä myös yhdessä ruotsia äidinkielenään puhuvien lasten ja aikuisten kanssa. Uuden lukuvuoden alussa oppilaat kertoivatkin päässeensä käyttämään ruotsin kieltä kesäloman päivittäisissä ajanvietteissään.

Timo Kunnari, koulunjohtaja
timo.kunnari@ylitornio.fi

TIDIGARELÄGGNING AV FINSKA

PEDERSÖREN PEDESI SPRÅKSTIG

-hankkeessa varhennettiin toista kotimaista finskaa varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä lisättiin toiminnallisuutta 1.- ja 2.-luokkalaisten A1-finskan opetuksessa. Hankkeen päätavoite oli tukea lasten kasvua niin kielenoppijoina kuin kielenkäyttäjinä sekä tuoda esiin suomen kielen taidon merkitystä lasten arjessa ja tulevaisuudessa.

Aihepiirejä suunniteltiin yhdessä lasten kanssa. Teemoja valittiin lasten arjesta ja heitä itseään kiinnostavista asioista. Toiseen kotimaiseen kieleen on tutustuttu erilaisten leikkien ja laulujen avulla.

Lisäksi hankkeessa kerättiin varhaista kielten oppimista tukevaa materiaalia ja pelejä kielten matkalaukkuihin (finska kappsäckar) tukemaan lasten kielenoppimista myös kotona.

”Projektet syftar uttryckligen till att utveckla tidigareläggningen av finska så att så att vi vid sidan av A1-finskan breddar den kommunikativa språkförståelsen”

UUSIKAARLEPYYN KIELISTIGEN

-hankkeessa heräteltiin lapsia suomen kieleen monipuolisin tavoin jo varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Hanketoiminnan tavoitteena on ollut kehittää positiivista suhtautumista toiseen kotimaiseen kieleen sekä tarjota lapsille tuntuvasti enemmän mahdollisuuksia omaksua suomen kieltä luonnollisen kielenkäytön kautta. Kielistigenin opettajat ja varhaiskasvatuksen henkilöstö

käyttävät lasten kanssa päivittäin toista kotimaista kieltä vähintään 20 minuuttia päivässä arkipäivän askareissa.

Opetusta varten on tehty valmiita didaktisia suunnitelmia, koottu avoin materiaalipankki sekä kerätty varhaiseen kielenopetukseen soveltuvaa tukimateriaalia Kielistigen-kasseihin.

Yvonne Borgmästars

esikoulun/aamu- ja iltapäivätoiminnan johtaja
yvonne.borgmastars@pedersore.fi

Teresia Tötterman-Engström

apulaissivistystoimenjohtaja
teresia.totterman-engstrom@nykarleby.fi

KIELTEN KÄRKIHANKKEEN JULKAISUJA

Pyykkö, R.
2017.

Monikielisyys vahvuudeksi.
Selvitys Suomen kieli-
varannon tilasta ja tasosta.
Opetus- ja kulttuuriministeriön
julkaisuja 2017:51

Skinnari, K. & Sjöberg,
S. 2018.

Varhaista kieltenopetusta
kaikille. Selvitys varhaisen
ja vapaaehtoisen kielten-
opetuksen tilasta sekä
toteuttamisen edellytyksistä
kunnissa.
Jyväskylän yliopisto

Sjöberg, S., Märd-Miettinen, K.,
Peltoniemi, A. & Skinnari, K. 2018.
Kielikylpy Suomen kunnissa
2017. Selvitys kotimaisten
kielten kielikyllyn tilanteesta
varhaiskasvatuksessa,
esiopetuksessa ja perus-
opetuksessa.
Jyväskylän yliopisto

Peltoniemi, A., Skinnari, K., Sjöberg,
S. & Märd-Miettinen, K. 2018.
Monella kielellä Suomen
kunnissa 2017. Selvitys muun
laajamittaisen ja suppeamman
kaksikielisen varhaiskasva-
tuksen, esiopetuksen ja
perusopetuksen tilanteesta.
Jyväskylän yliopisto

WWW.OPH.FI/KEHITTAMISHANKKEET/KIELTENKARKIHANKE

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE